

**UCHWAŁA NR IX/61/2024
RADY GMINY RAKÓW**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 5 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy Raków uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i zostanie podana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Rakowie.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Paweł Pietruszka

Załącznik do Uchwały Nr IX/61/2024
Rady Gminy w Rakowie
z dnia 30.12.2024 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY RAKÓW NA LATA 2025-2027**

**Urząd Gminy w Rakowie
ul. Ogrodowa 1
26-035 Raków
tel./fax 41 3535018
www.rakow.pl**

Spis treści

WSTĘP	3
I. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE RAKÓW W ASPEKcie PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE	5
II. CELE PROGRAMU	6
III. ZADANIA GMINY ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ UZALEŻNIEŃ, ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII, PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ INTEGRACJĄ OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.	7
IV. KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU.....	16
V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU.....	16
VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA.....	16
VII. PLAN WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA LATA 2025-2027	18

WSTĘP

Działania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym określa Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raków na lata 2025-2027.

Głównym celem programu jest ograniczenie spożycia alkoholu oraz zminimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze szkodliwego picia, edukacja i profilaktyka związana z uzależnieniami behawioralnymi. Wartością, dodaną programu jest budowanie współpracy wielu podmiotów, które – oprócz niesienia pomocy potrzebującym – pracują nad rozwijaniem i doskonaleniem lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zawarte w Programie działania profilaktyczne zarówno w obszarze używania substancji psychoaktywnych jak i zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi uwzględniają wiedzę o czynnikach chroniących i o czynnikach ryzyka wspólnych dla większości uzależnień behawioralnych (np. nałogowy hazard, siecioholizm, zakupoholizm, uzależnienie od gier wideo) oraz dla tradycyjnych zachowań ryzykownych (np. używanie substancji psychoaktywnych, przemoc, wykroczenia).

Za czynniki chroniące uznaje się:

- pozytywne relacje z istotnymi osobami z najbliższego otoczenia, w tym z rodzicami lub opiekunami oraz z rówieśnikami i innymi ważnymi osobami, kontrola rodzicielska, ale i zaangażowanie rodziców w życie dziecka, ciepło, silne więzi rodzinne, jasne zasady i standardy zachowania, poczucie zaufania i wsparcia.
- cechy i własności indywidualne młodego człowieka (np. towarzyskie usposobienie i zrównoważony temperament), pozytywny obraz siebie (samoocena), kompetencje psychospołeczne;
- jakość szkolnictwa (np. pozytywny klimat szkoły, wysoka jakość nauczania),
- zasoby pozarodzinnego otoczenia społecznego i miejsca zamieszkania (wsparcie wspólnoty religijnej, zorganizowane zajęcia pozaszkolne, bezpieczne sąsiedztwo, dostęp do pomocy itd.).

Do czynników ryzyka wspólnych dla większości uzależnień należą:

- brak wsparcia ze strony rodziców i konflikty w rodzinie
- silna potrzeba mocnych wrażeń,
- impulsywność i skłonność do ryzyka,
- niska samoocena,
- niepowodzenia w nauce szkolnej
- słaba więź ze szkołą.
- deficyty w umiejętnościach radzenia sobie ze stresem lub trudnymi emocjami.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raków na lata 2025-2027 poza uniwersalnymi czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi ujęte zostały również czynniki specyficzne w przypadku każdego z uzależnień behawioralnych.

W trakcie realizacji Programu obowiązuje procedura „Niebieskich Kart” dla pracowników pomocy społecznej, członków GKRPA, funkcjonariuszy Policji oraz pracowników oświaty.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raków na lata 2025-2027 opracowany został na podstawie:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151.).
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.).
3. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2241 ze zm.).
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673).
5. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.).
6. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.).
7. Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 2469 ze zm.)
8. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.).
9. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 1449).
10. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023r., poz. 1870).

Dokumenty lokalne, z realizacją których koresponduje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raków na lata 2025-2027 rok, to:

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Raków na lata 2024 – 2030
2. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Raków, a w szczególności następujące grupy osób:

- a) osoby zagrożone uzależnieniem (w tym osoby pijące szkodliwie i ryzykownie),
- b) osoby uzależnione od alkoholu i innych używek,
- c) rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem uzależnienia,
- d) dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych uzależnieniem),
- e) osoby uzależnione po ukończeniu terapii,
- f) osoby zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień,
- g) osoby zagrożone uzależnieniami behawioralnymi.

REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Rakowie, a także następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakowie
2. Gminny Ośrodek Zdrowia w Rakowie
3. Punkt Konsultacyjny w Rakowie
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Rakowie
5. Komisariat Policji w Rakowie
6. Placówki oświatowe (Szkoły Podstawowe –Szumsko, Bardo, Zespół Szkolno– Przedszkolny w Ociesękach, Zespół Szkolno– Przedszkolny w Rakowie)
7. Świetlice środowiskowe działające na terenie gminy Raków
8. Placówki wsparcia dziennego.
9. Koła Gospodyń Wiejskich działające na terenie gminy Raków
10. Jednostki OSP
11. Kluby Seniora
12. Gminne Towarzystwo Sportowe w Rakowie
13. Organizacje pozarządowe
14. Parafie
15. Sołtysi wraz z radami sołeckimi.

I. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE RAKÓW W ASPEKTCIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE

Źródłem informacji dotyczących skali problemów społecznych na terenie gminy Raków jest „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Raków 2018”, która zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców naszej gminy. Diagnoza dostępna jest w Urzędzie Gminy w Rakowie. Z danych zawartych w diagnozie wynika, iż wśród najważniejszych problemów społecznych obecnych w środowisku ankietowanych z gminy Raków znajduje się alkoholizm, przemoc w rodzinie, wzrost przestępczości oraz eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi.

1) Stan bazy i usług związanych z terapią osób uzależnionych i ich rodzin

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych zlokalizowany w Rakowie, **ul. Jana Sienińskiego 20 w budynku po szkole podstawowej** (obecnie Siedziba Klub Senior +).

W Punkcie konsultacyjnym konsultacje prowadzi:

- psycholog, raz w tygodniu (we wtorek w godz. 14.00 – 17.00) psychiatra, raz w miesiącu (III piątek każdego miesiąca w godz. 9.00 – 11.00) prowadzi działalność edukacyjną, profilaktyczną, interwencyjną i diagnostyczną,

Konsultacje psychiatry, odbywają się raz w miesiącu (III piątek każdego miesiąca w godz. 9.00 – 11.00) w budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia w Rakowie. Psychiatra prowadzi działalność edukacyjną, profilaktyczną, interwencyjną i diagnostyczną,

Żadna z usług Punktu nie wiąże się z wydatkami finansowymi dla korzystających.

Ponadto GKRPA współpracuje ze Staszowskim Ośrodkiem Trzeźwości „Strumyk”, gdzie istnieje możliwość podjęcia terapii oraz udziału w mitingach.

II. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych oraz edukacja i profilaktyka związana z uzależnieniami behawioralnymi.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu.
2. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Ograniczenie powstawania nowych problemów związanych z piciem alkoholu, w szczególności ograniczenie skali zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz zmiana postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Ograniczenie rozmiarów naruszenia prawa w związku z alkoholem, w tym zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu.
5. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

W ramach powyższych celów przyjmuje się następujące zadania.

III. ZADANIA GMINY ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ UZALEŻNIEŃ W TYM UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH, ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII, PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ INTEGRACJĄ OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM NA 2024 ROK.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej:

Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	finansowanie kosztów bieżących wynikających z funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Rakowie (umowa – zlecenie)	– liczba porad udzielonych przez psychologa i psychiatrę, – liczba godzin	GKRPA, specjaliści – psycholog i psychiatra
2)	kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno-psychiatrycznej – pokrycie kosztów opinii sądowo – psychiatryczno – psychologicznych, wg zawartych umów	– liczba przeprowadzonych badań – liczba wydanych opinii	GKRPA, specjaliści – biegli sądowi
3)	kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Kielcach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	– liczba skierowanych wniosków do sądu	GKRPA, Sąd
4)	zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych i profilaktycznych dla mieszkańców gminy Raków	– liczba programów, – liczba osób, – liczba instytucji	GKRPA, GOPS
5)	finansowanie kosztów bieżących wynikających z funkcjonowania świetlic środowiskowych na terenie gminy (umowa – zlecenia, pochodne)	– liczba świetlic, – umowy zalecenia, – liczba uczestników, – liczba zajęć	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe
6)	szkolenia dla członków GKRPA oraz dla osób z różnych placówek	– liczba szkoleń, – liczba uczestników	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe

7)	pokrycie kosztów wynagrodzeń członków komisji, zakup materiałów dla GKRPA niezbędnych do prowadzenia dokumentacji i wykonywania zadań Komisji	– Liczba posiedzeń	GKRPA
8)	współpraca międzygminna mająca na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin – partycypacja w kosztach programów profilaktycznych	– umowa zlecenie, – liczba programów, – liczba odbiorców	GKRPA, poradnie stowarzyszenia, Staszowski Ośrodek Trzeźwości
2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy – alkoholowe, narkomania i przemoc domowa pomocy społecznej, psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:			
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	prowadzenie rozmów motywacyjnych do leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu i znęcających się nad rodziną – prace Zespołu GKRPA ds. orzekania i motywowania do leczenia	– liczba posiedzeń, – liczba wniosków do GKRPA, – liczba spraw umorzonych w związku z podjęciem leczenia	GKRPA, GOPS, Policja
2)	finansowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych o tematyce uzależnień, przemocy domowej	– liczba i rodzaj upowszechnionych materiałów, – liczba odbiorców	GKRPA, GOPS, Policja, punkt konsultacyjny, świetlice, placówki oświatowe
3)	edukacja publiczna – podnoszenie świadomości społecznej w zakresie uzależnień poprzez finansowanie realizacji zajęć, warsztatów psychologicznych, programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz organizowanie kampanii informacyjnych w szkołach jak i środowisku pozaszkolnym	– liczba uczestników, – liczba inicjatyw	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Raków na lata 2025-2027

4)	działalność Punktu Konsultacyjnego (remonty, doposażenie pomieszczeń)	– liczba porad udzielonych przez psychologa i psychiatrę, – liczba godzin	GKRPA, specjaliści – psycholog i psychiatra
5)	wspieranie i finansowanie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, dotkniętych przemocą domową np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, terapii rodzin, półkolonii, pikników rodzinnych, itp.	– liczba projektów, – liczba rodzin, – liczba osób dorosłych, – liczba inicjatyw	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe
6)	prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie	– liczba udzielonych informacji	GKRPA, GOPS, GZI, Policja, świetlice, placówki oświatowe
7)	dofinansowanie realizacji programów ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz prowadzenie procedury Niebieskiej Karty	– liczba porad, – liczba uczestników, – liczba godzin zajęć, – liczba „Niebieskich Kart”	GKRPA, GOPS, GZI
8)	prace w grupach roboczych GZI	– liczba grup roboczych	GKRPA
9)	finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach i warsztatach z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień oraz rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie dla różnych grup zawodowych	– liczba kampanii i konferencji, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, GZI, placówki oświatowe, Policja
10)	finansowanie kosztów bieżących wynikających z funkcjonowania świetlic środowiskowych na terenie gminy (umowa – zlecenia i jej pochodne, doposażanie świetlic)	– liczba świetlic, – liczba uczestników, – liczba zajęć	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe

3. Pomoc pedagogiczna, psychologiczna i terapeutyczna dla dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym czy narkotykowym:

Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	podejmowanie działań o charakterze edukacyjno– profilaktycznym przeznaczonych dla rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych oraz zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych	– liczba inicjatyw, – liczba placówek, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, GZI, placówki oświatowe, świetlice
2)	działalność profilaktyczna i edukacyjna związana z ochroną zdrowia psychicznego - udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom	– liczba porad, – liczba uczestników, – liczba warsztatów	GKRPA, Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna, placówki oświatowe
3)	wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez różne grupy społeczne	– liczba uczestników, – liczba programów	GKRPA, GOPS, GZI, placówki oświatowe, świetlice
4)	finansowanie rekomendowanych i autorskich programów profilaktycznych prowadzonych na terenie szkół oraz świetlic	– liczba programów, – liczba placówek, – liczba uczestników	GKRPA, placówki oświatowe, świetlice
5)	organizacja wyjazdów o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym i terapeutycznym dla dzieci i osób dorosłych	– liczba wyjazdów, – liczba uczestników	GKRPA
6)	wspieranie akcji żywienia dzieci w szkołach i świetlicach, szczególnie dzieci zagrożonych niedożywieniem na skutek alkoholizmu lub innych patologii	– liczba akcji, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, świetlice
7)	finansowanie organizacji zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz szkolnych wyjazdów uczniów z równoczesną realizacją profilaktyki uzależnień	– liczba wyjazdów, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, świetlice

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie różnych form zajęć pozalekcyjnych:			
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół oraz świetlic środowiskowych	– liczba uczestników, – liczba zajęć, – liczba godzin	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe
2)	finansowanie projektów i programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych i programów socjoterapeutycznych	– liczba inicjatyw, – liczba placówek, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, GZI, Policja, placówki oświatowe,
3)	finansowanie doposażenia pomieszczeń (sal, świetlic, w których są prowadzone zajęcia profilaktyczne, opiekuńczo - wychowawcze oraz sportowe)	– liczba i rodzaj doposażenia	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe
4)	wyposażenie szkół, świetlic w literaturę specjalistyczną zakresu problematyki uzależnień – prenumerata czasopism, zakup pomocy dydaktycznych oraz książek	– liczba materiałów, – liczba placówek	GKRPA, GOPS, GZI, świetlice, placówki oświatowe
5)	prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie zapobiegania patologiom społecznym (zajęcia pozalekcyjne, umowa zlecenie, itp.)	– liczba inicjatyw, – liczba placówek, – liczba uczestników, – liczba broszur	GKRPA, GOPS, GZI, Policja, placówki oświatowe, świetlice,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Raków na lata 2025-2027

6)	finansowanie nagród za udział w konkursach, kampaniach dotyczących problemów uzależnień	– liczba inicjatyw, – liczba uczestników, – liczba placówek, – liczba nagród	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe, KGW
7)	wspieranie działalności sportowo – rekreacyjnej oraz profilaktycznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych (realizacja zajęć, umowa zlecenie, itp.)	– liczba uczestników, – liczba inicjatyw, – liczba godzin	GKRPA, GOPS, świetlice, placówki oświatowe, kluby sportowe, organizacje, itp.
8)	edukacja rodziców w zakresie ochrony dziecka przed różnorodnymi uzależnieniami	– liczba uczestników, – liczba inicjatyw, – liczba szkoleń, – liczba godzin	GKRPA, GOPS, Policja
9)	prowadzenie działań służących ograniczeniu występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości, w tym prowadzenie edukacji z wykorzystaniem zakupionych materiałów informacyjno – edukacyjnych	– liczba uczestników, – liczba inicjatyw, – liczba ulotek, broszur	GKRPA, Policja
10)	inicjatywy na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych, w tym podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi	– liczba uczestników, – liczba inicjatyw, – liczba szkoleń	GKRPA, Policja
11)	finansowanie kolonii zimowych i letnich, wyjazdów edukacyjnych oraz wyjazdów połączonych z programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych	– liczba inicjatyw – liczba osób, – liczba programów	GKRPA, GOPS

12)	wszechstronne kształcenie w dziedzinie profilaktyki członków GKRPA, wychowawców, nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów, lekarzy, itp.	– liczba szkoleń, liczba uczestników szkolenia	GKRPA
13)	dofinansowanie warsztatów profilaktycznych połączonych z organizacją rodzinnych obozów terapeutycznych, półkolonii, pikników rodzinnych	– liczba projektów, – liczba inicjatyw	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe

5. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami:

Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych	– liczba interwencji	GKRPA, Policja
2)	podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	– liczba interwencji	GKRPA, Policja
3)	wydawanie opinii w przedmiocie zasadności wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	– liczba wydanych opinii,	GKRPA
4)	prowadzenie szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	– liczba szkoleń, – liczba odbiorców	GKRPA, Urząd Gminy

5)	prorowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz pokrywanie kosztów za paliwo zużyte podczas przejazdu do/z podmiotu gospodarczego prowadzącego sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	– liczba kontroli	GKRPA, Policja
6)	Przeprowadzenie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej, związanej z przeprowadzeniem kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	– liczba badań – liczba punktów	GKRPA, Urząd Gminy, Policja
6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, akcji, innych organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:			
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia – finansowanie programów edukacyjnych dla przedstawicieli samorządu lokalnego, stowarzyszeń abstynenckich oraz członków GKRPA	– liczba instytucji – liczba programów	GKRPA, stowarzyszenia, instytucje, osoby fizyczne
2)	organizowanie kampanii informacyjnych – gdzie szukać pomocy, jak reagować w sytuacjach ujawnienia problemów powodowanych przez alkohol	– liczba materiałów, – liczba odbiorców	GKRPA, GOPS, Gminny Zespół Interdyscyplinarny
3)	finansowanie kosztów bieżących wynikających z funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego (umowa – zlecenie)	– liczba porad udzielonych przez psychologa i psychiatrę, – liczba godzin	GKRPA, specjaliści – psycholog i psychiatra

4)	wspieranie finansowe funkcjonowania świetlic środowiskowych na terenie gminy	– liczba świetlic, – umowy zalecenia, – liczba uczestników, – liczba zajęć	GKRPA, świetlice, placówki oświatowe
7. Wspieranie i inicjowanie realizacji programów i projektów współfinansowanych ze środków UE szczególnie w zakresie zatrudnienia socjalnego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu:			
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
1)	współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze profilaktyki – prowadzenie i wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych	– liczba projektów, – liczba spotkań	GKRPA, GOPS, świetlice, placówki oświatowe, organizacje
2)	wspieranie różnych form zatrudnienia socjalnego	– liczba projektów, – liczba spotkań	GKRPA, GOPS, świetlice, placówki oświatowe, stowarzyszenia, itp.
3)	współfinansowanie projektów realizowanych w ramach EFS mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	– liczba projektów, – liczba uczestników	GKRPA, GOPS, świetlice, placówki oświatowe, stowarzyszenia, itp.

IV. KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

Sporządzone sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przekazane do Urzędu Gminy w Rakowie, w terminie do 31 marca 2024 roku.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany jest z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki finansowe zebrane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w danym roku budżetowym, powinny być umieszczone w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego i zgodnie z zapisami zawartymi art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi mogą być przeznaczone w następnym roku budżetowym wyłącznie na realizację Programu.
3. Kwoty ujęte w planie wydatków mogą ulec zmianie pomiędzy zadaniami w wyniku ewentualnych potrzeb wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027. Zmiany te nie wymagają podejmowania odrębnych uchwał Rady Gminy Raków.
4. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1492) oraz Rekomendacjami PARPA na 2025 r. Gmina przeznacza środki z opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małych, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Środki te w pierwszej kolejności powinny zostać przeznaczone na realizację zadań związanych międzysektorową polityką przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Gmina może również przeznaczyć ww. środki na zadania nieujęte do tej pory w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Z tym że zadania te muszą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Mając powyższe na uwadze ww. środki zostaną przeznaczone na finansowanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych zlokalizowanego w Rakowie (wynagrodzenia psychologa, psychiatry, doposażenie pomieszczeń) oraz Ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci na terenie Gminy (doposażenie pomieszczeń, zakup materiałów, finansowanie wyjazdów edukacyjno-profilaktycznych).

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Członkowie GKRPA będą otrzymywać wynagrodzenie za pracę w Komisji płatne ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027. Podstawa prawna: art. 4¹ ust. 5

ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.
2. Przewodniczący Komisji wykonuje zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także za wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rakowie.
3. Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jak również za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Komisji członkom Komisji przysługuje miesięczny ryczałt w wysokości:
 - Przewodniczący Komisji – 16% minimalnego wynagrodzenia;
 - Zastępca Przewodniczącego Komisji – 10% minimalnego wynagrodzenia;
 - Pozostali Członkowie Komisji – 9 % minimalnego wynagrodzenia.
4. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 3 stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji i zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji.
5. Za nieobecność na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.
6. Udział Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego lub Członków Gminnej Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

VII. PLAN WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA LATA 2025-2027

Nr zadania	Treść zadania	Kwota
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin oraz ofiar przemocy	40.000,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania i przemoc domowa pomocy społecznej, psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie	10.000,00
3.	Pomoc pedagogiczna i terapeutyczna dla dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym czy narkotykowym	10.000,00
4.	Prowadzenie profilaktyki działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży w tym prowadzenie różnych form zajęć pozalekcyjnych	30.000,00
5.	Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami	2.000,00
6.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, akcji, innych organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	5.000,00
7.	Wspieranie i inicjowanie realizacji programów i projektów współfinansowanych ze środków UE szczególnie w zakresie zatrudnienia socjalnego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	3.000,00
Ogółem		100.000,00 zł

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz w ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych Gminy. W celu usytuowania tych działań uchwała się corocznie Gminny Problem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Przedłożony do uchwalenia Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027 oparty jest na wytycznych zawartych w w/w ustawach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami gminny program, sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Zadania zaplanowane w Programie są zgodne z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, ich realizacja wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom lokalnej społeczności w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających oraz edukacji w zakresie uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany jest z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.